

Æble/PæreNYT

Nr. 1 // 18. februar 2019

Bestil besøg nu

Sørg for at bestille besøg i god tid, så du kan få besøg, når der er brug for det og så konsulenterne kan planlægge deres tid og kørsel bedst muligt. Kontakt konsulenten direkte.

Læs om vores priser og fordele ved medlemskab her: <http://www.gartneriraadgivningen.dk/priser>

Æblepæreklubben orienterer

Bestyrelsen

På generalforsamlingen i ÆblePæreklubben 30. januar 2019 var der valg til bestyrelsen. I 2019 udgøres bestyrelsen af følgende:

- Jan Jager (formand)
- Niels Mortensen (næstformand)
- Boye Jensen (kasserer)
- Erik Lolle
- Mogens Hastrup
- Johan Laubjerg
- Henning Jensen
- Kim Nielsen
- Suppleant: Klaus Dalgaard

Pant

På generalforsamlingen var der spørgsmål om nye regler for pant på emballager af plast, glas og metal. Som opfølgning på spørgsmålet undersøger Dansk Gartneri muligheden for fælles licens til returpant hos til Miljøstyrelsen.

INDHOLD

FÆLLES	1
Service klimastation	1
Husk datoerne:.....	1
RIMpro og Fruitweb	2
Rette stolper og træer op.....	2
Beskæring.....	2
Beskæring af nyplantninger.....	4
Rodbeskæring	4
Stammesnit	5
Monilia-mumier	5

KONVENTIONEL	5
GØDNING	5
Ukrudtsbekæmpelse	7

ØKOLOGI	8
Frødatabase	8
Forebyggelse af kræft.....	8
Bekæmpelse af kræft	8
Ukrudtsbekæmpelse	8
Gødningsudbringning.....	8
Økokataloget.dk	9
Vurdering af markeds- mulighederne	9

Husk datoerne:

Indberetning af
gødningsregnskab: Fristen er
den 31. marts.

Indberetning af det samlede
forbrug af pesticider: Fristen
er den 31. marts.

FÆLLES

Service klimastation

Arne Gerbild tildyder igen i år Service på klimastationerne. Prisen er 850 kr for et servicebesøg. Dertil kommer eventuelle reservedele som afregnes med Peter Maxin. Kørsel afregnes efter statens takst. Kontakt Arne på mail: ag@fruitweb.info eller mobil 21591045.

RIMpro og Fruitweb

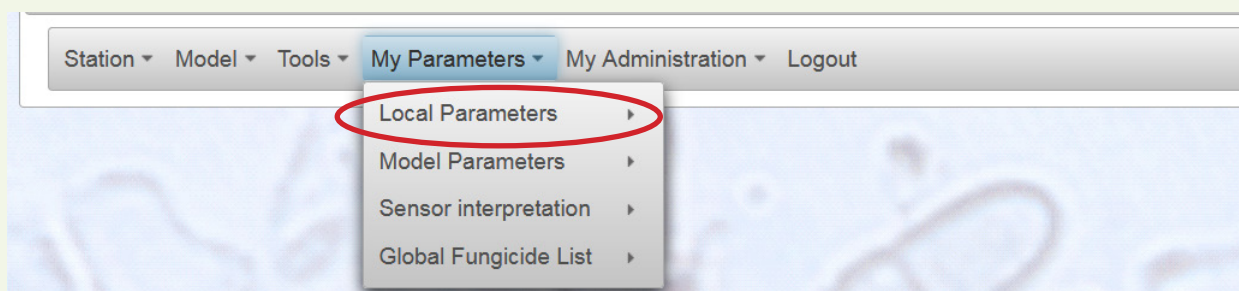
- Har man egen klimastation kan data gå enten til RIMpro eller Fruitweb.
- RIMpro viser klimadata og har modeller for: Skurv, Meldug, Sodplet, Ildsot, Frugttrækræft, Æblevikler, Æblehveps, Udtynding.
- Fruitweb viser klimadata og har modeller for Skurv og Æblevikler.

RIMpro og Fruitweb - priser til 2019

	RIMpro	Fruitweb
Pris ved egen klimastation	€ 220,- (eks. VAT)(gratis at deltage i brugergruppe)	€ 200,- (inkl. 19% VAT)
Pris uden egen klimastation	€ 150,- (eks. VAT)	€ 230,- (inkl. 19% VAT)
Pris pr ekstra klimastation	€ 165,- (eks. VAT)	
Pris for vejrudsigt fra MeteoBlue (nødvendig for bl.a. udtynningsmodel). Yr er gratis.	€ 50,- (eks. VAT)	

RIMpro

Husk at vælge nyt år i RIMpro. Dette gøres under My Parameters og så Local Parameters.

...og dernæst vælge 2019

Simulation year

You can set the year for the simulations. RIMpro will try to find the weather data for this year from the data source you specified during the setup of your station.

The year for the simulations

Rette stolper og træer op

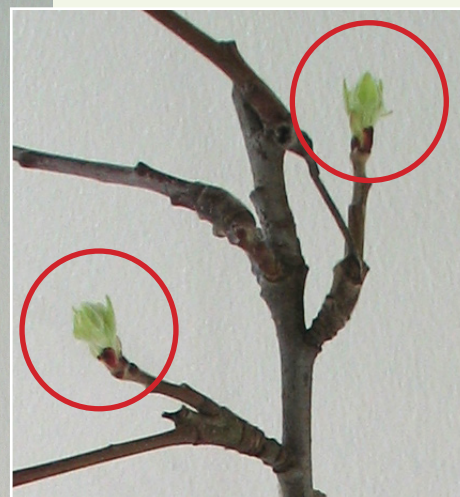
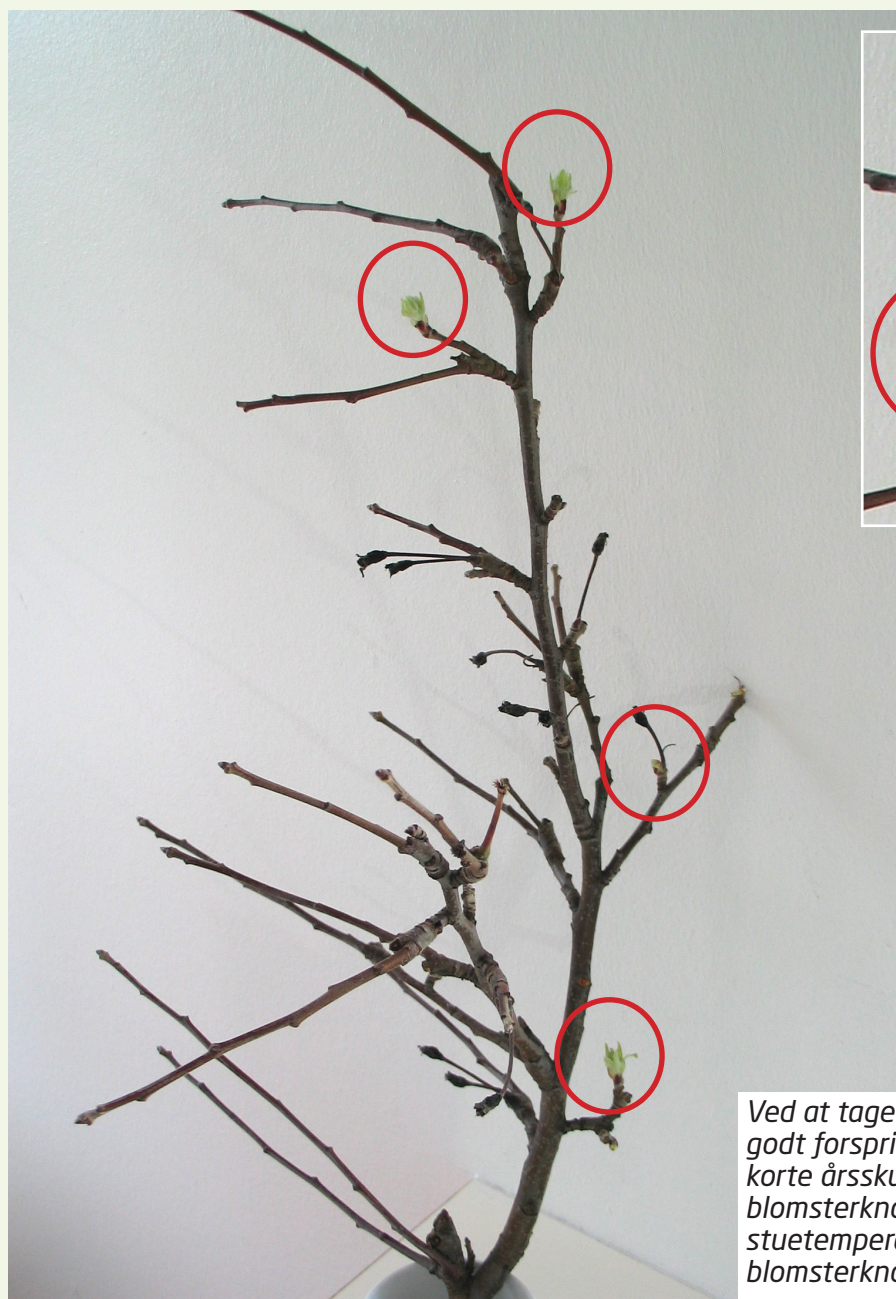
Husk at det er nu mens jorden er blød og inden træerne bliver tunge af blade/frugter, at det lettere at rette stolper og træer op.

Beskæring

- Store grene og bundgrene: for at være sikker på, at der kommer en reaktion/brydning fra sovende øjne skal store grene og bundgrene tages ud i god tid før træerne vågner af vinterhvilen og knopperne springer ud. Det vil sige ikke senere end sidst i februar/først i marts.
- Finbeskæringen bør afhænge af blomstersætningen. Det er vigtigt, at man først begynder at klippe blomsterknopper væk, når man med sikkerhed kan se, at der er for mange. I blandt andet Elstar kan det stadig være svært at bedømme blomstermængden på nuværende tidspunkt. Hvis der er brugt Regalis i 2018, kan det være ekstra svært, da skuddene vil være korte og tykke, hvilket kan give indtryk af at der blomsterknopper i enden af skuddene.

Bundgrene og store grene skal tidligt ud for at få reaktion.

Ved at tage grene ind til drivning får man et godt forspring. Her gren af Elstar med mange korte årsskud, hvor det var uklart om de havde blomsterknopper i enden. Efter 2 uger ved stuetemperatur viste det sig, at der kun var 3-4 blomsterknopper på grenen.

Særligt i Elstar kan man blive snydt, når det man troede var blomsterknopper, viser sig kun at indeholde blade.

Beskæring af nyplantninger

- Helt unge plantninger skal først beskæres, når der ikke længere er fare for hård frost. I udgangspunktet beskæres nyplantninger minimalt. Lystilgangen er god til alle dele af træet, derfor behøver man ikke tage grene ud for at få lys ind i træet. Samtidig forsyner toppen rødderne og dermed opbygges rodsystemet.
- Om det overhovedet er nødvendigt at beskære nyplantninger vil blandt afhænge af trækvaliteten. Et passende antal grene i rigtig tykkelse og højde på træet samt mulighed for vanding er argumenter for at undlade beskæring. Sættes der yoke-system kan kraftige sidegrene knækkes og lægges ned på tråden fremfor at blive taget ud (dette gøres først 2-3 uger før blomstring).
- Blomsterknopper i enderne af bundgrenene og i topskuddet klippes altid af. Er endeknoppen en bladknop klippes den af, hvis grenen er meget bøjelig, eller hvis man ønsker at stimulere til brydning inde på grenen.
- I nyplantninger bør træer med kræftinfektioner på stammen erstattes med nye træer.

Rodbeskæring

- Husk at rodbeskæring udelukkende virker fremadrettet.
- Der er 3 grunde til at overveje rodbeskæring inden foråret 2019: Hvis skudvæksten i 2018 har været moderat selvom træerne ikke har fået vand. Formodning om at træerne har udviklet rodsystemet i 2018 for at nå vand. Mængden/kvaliteten af blomsterne til 2019 er tvivlsom på grund af stor høst i 2018.
- Hvis der derimod er forventning om mange blomsterknopper i 2019 bør der ikke rodbeskæres for kraftigt, specielt ikke på let jord, hvor der ikke er vandingsmulighed til foråret.
- Når væksthiveauet skal bedømmes, skal man ikke kun vurdere de skud, der udgår fra steder, hvor beskæringen sidste vinter er årsag til reaktion dvs. topskuddet og yderst på bundgrenene. Her er det nemlig ofte beskæringen, der har stimuleret til ekstra kraftig vækst. Se derfor også på væksten i frugtpudeskuddene; det er de skud der udgår fra den fortykkelse, hvor frugten har siddet.

Stammesnit

Stammesnit udføres 3 uger før blomstring, og er aktuelt i træer, som er i så stærk vækst, at der skal mere kraftigtvirkende tiltag til end rodbeskæring, eller træer hvor rodbeskæring ikke er muligt f.eks. endetræerne.

Monilia-mumier

- Sørg for at fjerne monilia-mumier. Det er de indtørrede klumper af frugter, der hænger i træerne. De skyldes inficerede frugter i den foregående sæson. Særligt i Ingrid Marie kan der sidde mange mumier.
- Mumierne vil sidde i træet og være smittekilde i løbet af den kommende sæson. Pil dem derfor ned og smid dem i køregangen for at reducere smittetrykket.
- Nogle steder ses det, at hvor der siden efteråret har siddet en mumie, er der kommet en kræftinfektion i grenen. Dette understreger vigtigheden af at få fjernet mumier.

Monilia-råd i Ingrid Marie var et stort problem i 2018.

Fik man ikke fjernet de rådne frugter i 2018 vil de tørre ind og blive til mumier, hvorfra der spredes smitte i 2019.

KONVENTIONEL

GØDNING

- Vi opfordrer til at få udarbejdet en gødningsplan tilpasset de specifikke behov i den enkelte plantage.
- Nogle avlere bruger jordanalyser, som afdækker jordens CEC-kompleks. Ved brug af denne metode får man et billede af hvor mange næringsstoffer jorden kan holde på og hvordan indholdet af de forskellige næringsstoffer er fordelt procentvis i forhold til hinanden.
- Udover jordprøver og bladprøver bør vækstniveauet og forventet mængde blomsterknopper indgå i vurderingen af behov for gødningstilførsel.
- Tallene herunder er blot vejledende og tager udgangspunkt i en strategi, hvor behov for yderligere tilførsel i sæsonen vurderes.

Kvælstof - gødning

Tidspunkt:

Store træer: 6 uger før blomstring

Småtræer: 4 uger før blomstring (rødder ligger øverligt)

Mængde:

Vejledning (mængder er koncentreret i rækken):

Æbler: 25-35 kg N pr. ha

Pærer: 40-50 kg N pr. ha

Tilpas mængden:

Forventet vækstniveau/rodbeskæring og mængde blomsterknopper skal indgå i vurderingen af behov for N-tilførsel.

Produkter

Om foråret er den ideelle fordeling af kvælstof som 50% nitrat (NO_3^-) og 50% ammonium (NH_4^+). Denne fordeling opnås eksempelvis med følgende produkter:

Produkt	Total N	Nitrat	Ammonium
Kalkammon-salpeter (KAS)	27%	13,7 %	13,3%
14-3-15 (klorfattig)	14%	5,7%	8,3%

Fosfor - gødning

Fosfortal (Pt):

Optimalt 4-6

Mængde:

Tommelfingerregel: Omkring 25 kg P pr. ha (bredspreddt!) fører til en stigning i Pt på 1 enhed. Hvis ingen jordanalyser/gødningsplan, gå ud fra **10-20 kg P** pr. ha (koncentreret i rækken).

Kalium - gødning

Kaliumtal (Kt):

Optimalt 20-30. Hvilken ende af intervallet, som bør tilstræbes, afhænger af æbler/pære, jordtype, sort m.m.

Mængde:

Tommelfingerregel: Omkring 25 kg pr. ha (bredspreddt!) fører til en stigning i Kt på 1 enhed.

Forudsat at indholdet af kalium i jorden er passende således at der blot skal suppleres for at holde niveauet ved lige, kan følgende bruges som rettesnor:

Clara Frijs med mange knopper: 100-125 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Småfaldne æblesorter i god bæring og mange knopper: ca 100 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Storfrugtede sorter (Gråsten, Aroma, Jonagored, Bellida, Lucas): 75-100 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Forslag til produkter:

Produkt	Kalium	Magnesium	
Patentkali	25%	6%	
Svovlsur kali	41,5 %	0	Ved Mg-tal over 15

Kaliumklorid anbefales generelt ikke på grund af indholdet af klorid, idet der er fare for, at andelen af klorid ikke når at blive vasket ud inden træernes rodaktivitet begynder.

Ukrudtsbekæmpelse

- Udover at bekæmpe ukrudtet fordi det konkurrerer med træerne om vand og næring, så bør det også holdes nede for at undgå, at mus og mosegrise trives i plantagen og gør skade på træerne.
- Varmedstrålingen fra renholdt jord er større, og det vil dermed have betydning for temperaturen i træerne, at der rent under træerne. Ved frost i blomstringen er det små forskelle, som afgør, om/hvor omfattende skaden bliver.
- Glyphosat/Round-up virker helt ned til 3-5 °C, men jo lavere temperaturen er, jo længere tid går der før effekten ses.
- Om det er nødvendigt at gøre brug af diflufenican og MaisTer i etablerede plantager, afhænger af det givne ukrudtsproblem. Hvis ukrudtsbekæmpelse med glyphosat og MCPA har været tilfredsstillende hidtil, er der næppe grund til at lave noget om.
- I nyplantninger kan det derimod være en fordel at anvende Diflufenican-holdige midler eller MaisTer umiddelbart efter plantning.

Diflufenican-holdige midler (DFF, Legacy, Quartz, Sempra)

- Godkendelsen til "mindre anvendelse" i vinterhalvåret gælder kun DFF, Legacy, Quartz, Sempra og ikke Diflanil.
- Behandlingsfristen i træer i bæring er 8 måneder, mens behandlingsfristen i etableringsårene er før knopbrydning.
- Diflufenican er god til frøukrudtsarter men har stort set ingen virkning på rodukrudt.
- Diflufenican-holdige midler er jordmidler, som skal anvendes på fugtig, bar jord. Når jorden er fugtig opnås en god fordeling af midlet. Midlet lægger sig som en film og virker først, når ukrudtsfrøene spirer og midlet optages af kimstængel og blade.
- Brug af Diflufenican-holdige midler vil være aktuelt i nyplantninger (hvor der ikke bruges Round-up).
- For at et jordmiddel skal være effektivt, skal det ligge som en ubrudt film ovenpå jorden.

MaisTer

- I træer i bæring skal midlet anvendes med fuld afskærmning før knopbrydning.
- MaisTer er et bladmiddel som vil være særligt effektivt mod fremspirende ukrudt som blandt andet hyrdetaske, fuglegræs, brandbæger, hvidmelet gåsefod.
- Brugt på det rigtige tidspunkt vil MaisTer også have virkning på hanespore, der er blevet et problemukrudt. Hanespore fremspirer i løbet af forsommeren så en behandling før knopbrydning vil næppe have effekt til den tid hvor hanespore fremspirer.
- MaisTer vil være særlig aktuelt i nyplantninger og unge træer.
- MaisTer tilsættes MaisOil for at forbedre virkningen på græsser.

ØKOLOGI

Frødatabase

Husk altid at tjekke frødatabase inden du bestiller planter og frø.

Der er generel tilladelse til ikke-økologiske frugttræer af æble, pære, kvæde og blomme. Hvis du vil plante eller så noget ikkeøkologisk materiale af en art, som ikke er nævnt i frødatabase, så kræver det altid en dispensation.

Forebyggelse af kræft

I en ung plantning er det vigtigt at fjerne de træer, som tidligt viser angreb af løvtrækræft. Det er den mest effektive metode til forebyggelse af kræft.

Plant på veldrænet jord.

Brugt sundt plantemateriale.

Plant de mindst modtagelige sorter.

Hold træerne i rolig vækst.

Beskæring og fjernelse af angrebet materiale skal ske i tørt vejr og i tørre træer.

Fjern angreb flere gange, gerne hver 4.-6. uge i sæsonen. Start før blomstring.

Maskinbeskæring udføres lige før blomstring i tørt, lunt vejr, hvor sår heler hurtigst.

Fjern inficeret materiale fra plantagen og brænd det. Inficeret, afklippet materiale kan udsende sporer i op til to år.

Bekæmpelse af kræft

Løvtræskræft kan bekæmpes med læsket kalk, der er godkendt som basisstof. Frem til løvspring er kun pensling på beskæringssår godkendt.

Bekæmpelse af mosegrise og mus

I de perioder, hvor jorden er optøet, skal fælderne sættes. Sæt rovfuglepinde op og fangstbaljer til mus.

Ukrudtsbekæmpelse

Udover at bekæmpe ukrudtet fordi det konkurrerer med træerne om vand og næring, så bør det også holdes nede for at undgå, at mus og mosegrise trives i plantagen og gør skade på træerne.

Varmeudstrålingen fra renholdt jord er større, og det vil dermed have betydning for temperaturen i træerne, at der rent under træerne. Ved frost i blomstringen er det små forskelle, som afgør, om/ hvor omfattende skaden bliver.

Gødningsudbringning

Planlæg gødsning. Vurdér tilvæksten og gød ud fra det. Ca 30 cm årsskuds tilvækst i pærer og 40 cm i æbler er optimalt for en god blomsterknopdannelse og samtidig have en passende tilvækst i træerne.

[Økokataloget.dk](http://økokataloget.dk)

En ny hjemmeside er i luften!

Hjemmesiden giver overblik over produkter godkendt til økologisk brug.

Indeholder gødning, plantebeskyttelse og frø, samt en side omkring lovgivning.

Brug det! Det er lavet til jer.

Det er muligt at læse mere om økokataloget i det trykte Gartnertidende nr. 2 og på Gartnertidende.dk

Vurdering af markedsmulighederne.

Økologisk Landsforening har vurderet markedsmulighederne for en øget produktion af økologiske varer. Indenfor frugt og bær vurderer de, at der kun er begrænset behov for flere æbler og solbær, da det økologiske areal med disse afgrøder nu er relativt stort. Til gengæld vurderer de, at der er stort behov for flere økologiske pærer, blommer og alle andre typer af bær.

Maya Bojesen

Tlf. 21 71 77 57

myb@hortiadvise.dk

Hanne Lindhard Pedersen

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@hortiadvise.dk

Lene Baarts

Tlf: 40 45 99 98

lba@hortiadvise.dk